

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org) Löfgren Tomas, Trafikverket	Dokumentdatum 2022-05-17	Version 1.0
Fastställt av (i förekommande fall) Andersson Dennis, Trafikverket	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Ev. projektnummer [Projektnummer]
Dokumenttitel Minnesanteckningar från NVDB-rådet – 5 maj 2022		

Plats: Trafikverket, Solna

Datum: 2022-05-05 (09:30 – 16:00)

Deltagande: Ulf Eriksson, Lantmäteriet
Linnea Söderblom, Lantmäteriet
Aron Davidsson, Skogforsk
Selda Taner, SKR
Marianne Leckström, SKR
Linn Wihlborg, Helsingborgs stad
Filiph Sundqvist, Sandvikens kommun
Lars Hammar, Transportstyrelsen
Dennis Andersson, Trafikverket (ordförande)
Åsa Eriksson, Trafikverket
Tomas Löfgren, Trafikverket

Delges: Deltagande
Marie Ljungh, Botkyrka kommun
Carl-Johan Ottekrall, Lantmäteriet
Torsten Wiborgh, Sveaskog

1. INLEDNING

Dennis inleder mötet med att hälsa alla välkomna och vi startar med en laget runt.

2. TEMA DATAINSAMLING/AJOURHÅLLNING

Temat för dagen är datainsamling och ajourhållning där Amélie Kwick Jansson och Martin Lidhed som jobbar med ajourhållning av NVDB på Trafikverket deltar på förmiddagen.

Kort historik

Dennis inleder med en historik hur ajourhållningen sett ut sedan 2001. Vid driftsättning av NVDB ansvarade produktionscentralen hos Lantmäteriet för ajourhållningen av NVDB och det gjorde man fram till 2008.

2008 tar Vägverket över ajourhållningen och driver den sedan delvis i egen regi. Några år senare outsourcas ajourhållningen helt efter ett principbeslut av NVDB-verksamhetens ledning.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2022-05-17	1.0

Under perioden 2008-2020 har ajourhållningen handlats upp på olika sätt och med olika skärningar men hela tiden har det varit upphandlad verksamhet. Större organisationsjusteringar gjordes 2011, 2015 och 2020.

Under våren 2020 genomfördes tre (3) konsultväxlingar i syfte att ta tillbaka kompetens till Trafikverket inom ajourhållningen. 2021 genomfördes ytterligare en konsultväxling.

Trafikverkets egen personal inom ajourhållningen rekryterades för att arbeta med ajourhållning av statliga leveranser medan ickestatliga leveranser utförs av konsulter. Under 2022 löper några mindre avtal ut och under 2023 löper vårt största avtal ut.

Nuvarande organisation

Idag jobbar cirka 20 personer med ajourhållning fördelade på fyra grupper. En grupp består av egen personal och övriga grupper är bemannade med konsulter. Dennis är leveransansvarig chef och Daniel Selander är uppdragsledare.

Prioriteringar behöver göras hela tiden inom ajourhållningen. På www.nvdb.se informeras vilka hanteringstider man kan förvänta sig som indataleverantör. Idag klarar vi inte av utlovade hanteringstider i vissa fall.

I ajourhållningen pågår ständig trimning och utveckling av arbetssätt. Bemanningen justeras kontinuerligt genom upphandling av konsulttjänster i konkurrens.

Just nu är det en brist på högre ajourhållningskompetens på leverantörsmarknaden. Det påverkar våra möjligheter att utöka ajourhållningen.

Pågående utvecklingsarbete inom ajourhållningen

- Utvecklingsarbete gentemot Lantmäteriet (sedan ca 2 år tillbaka) Klart 2023?
- Utvecklingsarbete gentemot Skogen (sedan några månader tillbaka)

Exempel på mindre aktiviteter för att avlasta vägdataproduktionen:

- KOALA
- Flytta kundrapporterade ärenden från ajourhållningen till Externt indatastöd
- Verksamhetsgruppen Kvalitet utbildar sig i enklare ajourhållning för att hantera avvikelser från kvalitetskontroller

Utredning av framtida upplägg inom ajourhållningen pågår.

Ajourhållning av det statliga vägnätet

Trafikverkets egen personal ajourhåller det statliga vägnätet.

Leveranser på det statliga vägnätet kommer från Investering som bygger nya vägar, Underhåll som sköter om befintliga vägar och Planering som planerar för nya vägar. Dessutom kommer det in kundrapporterade avvikelser.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2022-05-17	1.0

Leveranserna kommer in via NVDB på Webb eller via relationshandlingar/förvaltningsdata i form av Cad- eller GIS-filer som levereras till en bestämd mottagningsplats (Chaos). När ett nytt ärende kommer in så registreras det i Indataloggen som är det ärendehanteringssystem som används.

Det första man gör är att kontrollera att all information kommit med och sedan skickas en kvittering att filerna tagits emot enligt plan. Därefter påbörjas en beredning av filerna så att de kan användas i registreringsverktyget Diket.

Beredningen görs i ArcMap. Amélie visar hur en beredning kan gå till och hur färdiga shapefiler skapas.

Därefter är filerna klara att registreras, kontrolleras och checkas in i databasen (vid vägnätsregistrering lämnas ärendet alltid till kollega för kontroll innan incheckning). Det sker i NVDB-systemet (Diket).

När data har checkats in återkopplar man till leverantören via mail och en kvittering i leveransplanen och avslutar ärendet i Indataloggen.

Ajourhållning av det kommunala vägnätet

Två av ajourhållningsgrupperna ajourhåller det kommunala vägnätet. En grupp hanterar mindre leveranser, ex en nybyggd gata eller nya beslutade gatunamn, och en grupp hanterar större leveranser, ex större översyn av data inom hela kommunen eller initial laddning av cykelnät.

Leveranser från kommunerna kommer antingen via underlag, ex bifogade filer (shape, dwg) eller via NVDB på webb. Kan också komma via "tekniskt system" och då sker en leverans av XML-filer (64 kommuner) där incheckning sker av Trafikverket eller via automatincheckning (12 kommuner) där incheckning sker av kommunen.

När ett nytt ärende kommer in så registreras det i Indataloggen som är det ärendehanteringssystem som används. Man kontrollerar att all information kommit med och vid behov görs en beredning.

Därefter är filerna klara att registreras i NVDB-systemet (Diket), kontrolleras och checkas in i databasen. Martin visar hur man rättar ett gatunamn och registrerar en ny väg. När data har checkats in återkopplar man via mail och avslutar ärendet i Indataloggen.

Ajourhållning av det enskilda vägnätet (skogsnäringen)

En ajourhållningsgrupp ajourhåller data från skogsnäringen på det enskilda vägnätet. Samma arbetssteg som för det statliga och kommunala vägnätet.

Leveranser från skogsnäringen kommer antingen via underlag, ex bifogade filer (shape) eller via NVDB på webb. När ett nytt ärende kommer in så registreras det i Indataloggen som är det ärendehanteringssystem som används. Man kontrollerar sedan att all information kommit med och vid behov görs en beredning. Därefter är filerna klara att registreras i

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2022-05-17	1.0

NBDB-systemet (Diket), kontrolleras och checkas in i databasen. När data har checkats in återkopplar man via mail och avslutar ärendet i Indataloggen.

Ajourhållning av det enskilda vägnätet (Lantmäteriet)

En ajourhållningsgrupp ajourhåller data från Lantmäteriet på det enskilda vägnätet. Samma arbetssteg som för det statliga och kommunala vägnätet.

Leveranser från Lantmäteriet kommer antingen via underlag, ex bifogade filer (shape) eller via NVDB på webb. När ett nytt ärende kommer in så registreras det i Indataloggen som är det ärendehanteringssystem som används. Man kontrollerar att all information kommit med och vid behov görs en beredning. Därefter är filerna klara för att registreras i NVDB-systemet (Diket), kontrolleras och checkas in i databasen. När data har checkats in återkopplar man via mail och avslutar ärendet i Indataloggen.

Ajourhållning av det trafikregler (Transportstyrelsen)

En ajourhållningsgrupp ajourhåller data STFS. Ajourhållningen startar när man får en avisering att en ny beslutad föreskrift kommit till STFS. Då hämtar man informationen antingen via en pdf eller via vägnätsknoten information. En kontroll sker att all information kommit med och vid behov görs en beredning. Därefter är filerna klara för att registreras i NVDB-systemet (Diket), kontrolleras och checkas in i databasen.

3. ORDINARIE RÅDSMÖTE OCH DAGORDNING

Dennis går igenom dagordningen för eftermiddagen.

Inga övriga punkter tas upp.

Beslut 3:1 **Dagordningen godkändes**

4. FÖREGÅENDE MÖTESANTECKNINGAR

Ok.

Beslut 4:1 **Mötesanteckningar 2022-03-02 godkändes**

5. STATUS AKTUELLA AKTIVITETER PÅ TRAFIKVERKET

Uppdaterad Överenskommelse med Lantmäteriet

Överenskommelsen med Lantmäteriet har setts över och uppdaterats och ska nu skrivas på. Justeringar är gjorda enligt nytt leveranssätt till och från NVDB. Till överenskommelsen har en Förvaltningsplan tagits fram som beskriver de aktiviteter man genomför tillsammans under året. Inför kommande verksamhetsplanering tas en ny version fram som ska gälla för 2023.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2022-05-17	1.0

Produktionen på Trafikverket

Backloggen har minskat, men det är fortfarande många ärenden från Lantmäteriet och skogsnäringen.

Projekt Götaland - Biometria

Trafikverket och Biometria har tittat på vad man kan göra för att få snabbare ledtider av ärenden från Götalandsprojektet. Det man sett är att beredningen hos Biometria kan förbättras så att ärendena enbart innehåller förändringar av vägnät och företeelser. Det gör man med hjälp av produktionen och följas upp.

Bärighet

I vintras genomförde SKR ett webinarie med en genomgång hur man får rätt bärighetsinformation på det kommunala vägnätet.

En rekommendation gick ut att kommunerna kontrollerar Bärighetsklass i STFS och rättar upp om det finns brister, med bland annat stöd av mallar och allmän väg. Idag är det sju kommuner som kontrollerat sina bärighetsföreskrifter och meddelat Trafikverket som sedan har uppdaterat i NVDB. De kommunerna är:

Malmö, Svedala, Alingsås, Österåker, Täby, Vingåker och Uppsala.

SKR planerar att genomföra ett uppföljningsmöte i höst.

NVDB-datakatalog maj

Den 3 maj uppdaterades Begränsad bruttovikt och Begränsad axel/boggitryck i NVDB med attribut för beteckning och Gäller inte/endast fordon. Under maj rättar man upp tidigare upptäckta brister.

NVDB-datakatalog november

Följande dataprodukter är kandidater för att uppdateras/nya i NVDB från och med november:

Korsning/Trafikplats, Väghinder, C-Rekommenderad bilväg för cykeltrafik, Bygdeväg, Förbud mot trafik, Pendelparkering.

Korsning: Ett problem idag är att korsningar "försvinner i trafikplatser" vilket får till följd att man vid trafiksäkerhetsanalyser missar information om dessa korsningar. Förslag på lösning finns där trafikplats upphör att vara en korsningstyp, men att Korsning ska veta att den ingår i Trafikplats, på så sätt kan man samla in information kring alla korsningar i en trafikplats.

Trafikplats genereras istället som aggregat med automatik. Det här förslaget berör Trafikverket, några kommuner och Lantmäteriet. Förslaget kommer att dialogas med berörda parter.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2022-05-17	1.0

Väghinder

Önskemål från skogsnäringen att utöka värdeförrådet med ”stenhinder”, även Lantmäteriet har väckt önskemålet.

C-Rekommenderad bilväg för cykeltrafik

Önskemål att införa attributet FörbindelseKategori med samma värdeförråd som Cykelvägskategorier, för att möjliggöra att klassa bilvägnätet på samma sätt cykelvägnätet.

Bygdeväg

Önskemål att införa Bygdeväg som är den svenska benämningen på en landsväg med extra breda vägrenar, och ett smalare körfält i mitten avsett för bilar. Syftet med Bygdeväg är att underlätta för cyklister och fotgängare på dessa vägsträckor.

Förbud mot trafik

Önskemål att införa beteckning och att göra en kvalitetshöjande åtgärd på befintlig data.

Pendelparkering

Pendelparkering ska omfatta data om parkeringar i anslutning till kollektivtrafik vars syfte är att underlätta resande med olika trafikslag. Parkeringens mittkoordinat visualiseras genom en punkt och knyts sedan till närmaste bilväg.

Uppföljning av ovanstående utredningarna på nästa möte.

Hållbara Trafikregler

Mats Matsson och Magnus Gustin ger en statusrapport kring projektet med Hållbara trafikregler och vad som är på gång.

Målet med Hållbara Trafikregler är att Trafikregeldata ska, vid samma tidpunkt, ha samma budskap och geografiska utbredning som vägmärke och trafikföreskrift. Det ska vara information som ska kunna användas som ett förarstöd och i automatiserade fordon.

Redan idag ser man att det finns behov av hållbara trafikregler, till exempel så har EU beslutat om lagkrav på att alla nya fordon ska ha ISA-utrustning från och med 2022, men även behov i navigationsutrustningar för till exempel blåljusfordon.

Utgångspunkt för fortsatt arbete inom projektet är designkartan som beskriver ett flöde från beslutande myndighet till användning i NVDB.

Projektet ser ett behov av att koppla ihop statiska trafikföreskrifter med dynamiska trafikföreskrifter och att de samlas i en data hubb, dit man kan gå som användare och hämta information.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2022-05-17	1.0

Slutligen ser projektet också ett behov att förbättra och utöka datavalideringar, hantera framtida vägnät, hantera zoner och att en författningsförändring krävs för att få en kvalitet i hela flödet.

Man har börjat titta på en vägmärkesdatabas där man börjar med Trafikverket och använder data från befintliga laserdata/360-bilder.

En pilot har påbörjats där man tillsammans med NordicWay3 och Göteborgs stad börjat hantera HTR-data i ett mindre område i staden, som kan användas för en automatisk härledning.

Den 24 maj håller RISE och Drive Sweden en hearing om framtidens trafikregler. Inbjudan skickas till rådsmedlemmarna.

Status Scenarioanalys

Trivector fick i uppdrag att genomföra en scenarioanalys för NVDB, med fokus på hur förändrade krav från omvärlden påverkar verksamheten. 3-5 olika scenarier skulle tas fram och analyseras utifrån en SWOT-analys.

SWOT-analysen är genomförd där man utgick från fyra scenarier:

1. Hög kvalitet med en begränsad datamängd
2. NVDB – ett verktyg för Trafikverket
3. En digital tvilling
4. NVDB – ett referenssystem med kopplade data

I SWOT-analysen tittade man på styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Man konstaterar att NVDB är uppskattad och relativt unik, det finns en samsyn kring värdet av öppna data och att en nationell vägdatabas utgör ett samhällsintresse. Det finns ett stort engagemang från många aktörer.

Resultaten från analysen pekar mot en kombination av scenario ett och fyra är intressant att titta vidare på.

Arbete med nationella grunddatadomäner och internationella standarder och överenskommelser påverkar krav och önskemål. Förslag att tills nästa möte få mer information om Transportdomänen.

Beslut 5:1 Bjud in för information om Transportdomänen på nästa rådsmöte

Projekt - Ny ajourhållningsmiljö för NVDB

TNE editor är vald som IT-lösning och nu har ett arbete påbörjats för att se över vilken funktionalitet som behöver byggas in för att uppfylla de krav som finns för att ajourhålla NVDB.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2022-05-17	1.0

Ökade säkerhetskrav gör att gränssnittet för externa användare vid incheckning av data påverkas och behöver anpassas. Berörda systemleverantörer har fått information kring detta och en dialog kommer att föras löpande.

Även NVDB på webb kommer att ses över och skrivas om med modernare teknik och anpassat till dagens hårdare säkerhetskrav. Den kommer att delas upp i två delar, en del blir ett tittskåp, där man kan titta på data och har arbetsnamnet NVDB på karta, den andra delen blir för leverantörer som ska leverera data.

Tidplanen är att version 1.0 av den nya ajourhållningsmiljön ska vara driftsatt hösten 2023.

6. ÖKAD ANVÄNDNING AV BLÅLJUSDATA

Geodatarådets handlingsplan 2022

Följande aktiviteter tas upp och föreslås ingå i Geodatarådets handlingsplan för att öka kunskap och användning av rekommendationer för krisberedskaps- och blåljusverksamheter i samband med nästa möte i Geodatarådet som är den 1 juni:

1. MSB - informera och kommunicera rekommendationerna till krisberedskaps- och blåljusverksamheter, samt deras systemleverantörer □ för att sprida kännedom och kunskap.
2. MSB - följa upp implementering/användning av den gemensamma bakgrundskartan och övriga rekommendationer för att ta reda på hur de mottagits och används.
3. Lantmäteriet/Trafikverket - informera om och kommunicera betydelsen av kvalitetssäkrade geodata och en gemensam bakgrundskarta till beslutsfattare i kommuner, i syfte att få fler kommuner att anmäla sig till och genomföra Blåljuskollen.

Information om Blåljuskollen

Möte mellan Trafikverket, SKR och Lantmäteriet den 25 januari där man kom överens om att genomföra ett informationsutskick till de kommuner som inte genomfört eller har påbörjat Blåljuskollen. Lantmäteriet/Trafikverket tar fram ett underlag och SKR gör utskicket.

Trafikverket och Lantmäteriet har genomfört intervjuer med tre kommuner (Skövde, Smedjebacken och Botkyrka) och räddningstjänsterna för Smedjebacken och Södertörn och underlag finns för ett utskick.

Nytt avstämningsmöte bokas in för att titta på fortsättning.

7. ÖVRIGA FRÅGOR

Inga övriga frågor

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2022-05-17	1.0

8. LAGET RUNT

Trafikverket: Många rekryteringar på gång inom vägdataenheten. Hur ska vi gå vidare med Hållbara trafikregler, diskussion pågår. Kontakt tagen med departementet angående regeringsuppdraget för NVDB, otydligt beskrivet.

Transportstyrelsen: Den 24 maj håller RISE och Drive Sweden en hearing om framtidens trafikregler. Man genomför inget branschråd under 2022.

Lantmäteriet: Inom projektet Smartare samhällsbyggnadsprocess ska Byggnad slutföras under 2022. Pågår även arbete på andra myndigheter, RAÄ, Boverket, SGI och Naturvårdsverket, för tillgängliggörande via Nationella geodataplattformen. T.ex. med RAÄ kring fornlämningar och riksintressen, med SGI/SGU kring geotekniska undersökningar.

Tillsammans med Boverket har man fått ett nytt regeringsuppdrag där man ska titta på en färdplan för fortsatta digitala byggnadsprocesser.

Nya produkten Topografi 50 släpps i höst och Topografi 100 planeras under första kvartalet 2023.

SKR/Botkyrka/Helsingborg/Sandviken: Verktyg för belysningsplaner tas fram tillsammans med Trafikverket. Var ska det finnas belysning på statliga och kommunala vägar.

Sandviken ska titta på TNE editor, intresserade av att se nyttan med automatiserad incheckning.

Helsingborg håller på med en processkartläggning av sina dataleveranser.

Skogforsk/Sveaskog: Pilotprojekt för att se om man kan ajourhålla data med hjälp av data från lastbilar, väderdata, laserdata och jordartskartor. Genomförs i södra Sverige med bland annat Södra Skogsägarna.

Tittar på att genomföra en inventering av alla Götaland av det skogliga vägnätet i Svealand och Norrland. Inget beslut taget än.

Man har också planer på längre sikt få till bättre insamlingsmetoder för att beskriva vägens geometri.

9. AVSLUT OCH KOMMANDE MÖTE

Ulf går i pension till sommaren, det här var sista rådsmötet han deltog på, han avtackades med blommor.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2022-05-17	1.0

Dennis meddelade att han fått nytt jobb på SKR och slutar sin anställning på Trafikverket till sommaren. NVDB-verksamheten återkommer vem som blir ordförande i rådet innan nästa möte

Nästa möte blir den 15 september via Skype.

Dennis tackar för dagen och mötet avslutas.

På mötet tagna beslut:

Beslut 3:1 Dagordningen godkändes

Beslut 4:1 Mötesanteckningar 2022-03-02 godkändes

Beslut 5:1 Bjud in för information om Transportdomänen på nästa rådsmöte